

SRLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Fe polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 71.

V Ljubljani, v torek 28. marca 1893.

Letnik XXI.

Proslava opozicijske sprave.

Iz Zagreba, 23. marca.

Nedavno se je pri nas proslavila sprava, ki je bila sklenjena o Božiču med stranko neodvisno in stranko prava, s sijajnim banketom, kateremu so prisostvovali odlični privrženci ene in druge stranke. Naj omenimo samo kanonika dr. Račkega, župnika dr. Borošo, dr. Amruša, dr. Smičiklase in Brestyjskega, dr. Franka, Folnegovića in še mnogo drugih uglednih oseb.

Tudi vseučilišna mladež je bila zastopana po svojih odposlancih. Nazdravljalo se je v prvem redu slogi, ki združuje zdaj obe stranki. Posebno važni pa ste bili zdravici škofu Strossmayerju in dr. Starčeviću. Prvikrat od postanka stranke prava so njeni privrženci združeni z neodvisno stranko pozdravljali skupno velikega dobročinitelja hrvatskega naroda, za katerega niso imeli večkrat dovolj strupenih besedij v svojih glasilih in drugih spisih, navdahnjenih od Starčevićevih nazorov. To je gotovo veselo znamenje, da so slednjič tudi ti zaslepljeni sprevideli, da je škof Strossmayer vendar le plemenit človek, in da je vse, kar je storil, žrtvoval iz ljubezni svojemu narodu, hrvatskemu, ne oziraje se na razlike v političnem mnenju. Posebno pa še nas veseli, da je tudi hrvatska vseučilišna mladež sprevidela, kako nevhvaležna je bila svojemu dobrotniku, ko ga je, zapeljana po samem Starčeviću, krivično napadala.

Zdaj se je tudi ona pridružila onim, ki znajo ceniti prave zasluge nesebičnega in plemenitega moža, brez katerega pomoči Hrvati brž ko ne še dandanes ne bi imeli svojega vseučilišča. Velika je tedaj ta sprememba v naših političnih odnosih. Neki bolji duh je prešinil hrvatsko, odkar je sprava sklenjena, samo je vprašanje, bode li ta sedanja sloga ostala stalna, kajti ravno sam Starčević

ni bil pri banketu, a deputaciji, ki ga je drugi dan pozdravila, odgovoril je precej hladno, da on nobenemu ne veruje, celo svojim besedam ne. Čini bodo pokazali, je li sedanja sprava zares kaj vredna ali ne. To pomeni, kakor da on ne veruje v to spravo, in da bi mogli priti časi, ko se boste stranki zopet razšli.

Starčevićeva stranka noče na noben način popustiti od svojih načel, ki se pa po sedanjosti konstelaciji naše monarhije ne dajo izvesti, če tudi so osnovane na čvrstem temelju zgodovinskih posledic. V bodočnosti imajo za hrvatski narod nedvojbeno svojo vrednost, in če stranka čvrsto vztraja in tudi v narod zasadi svoje nazore, mogle bi se jej nekega dne želje izpolniti gotovo le na korist hrvatskega naroda. Neodvisna stranka računa bolj s sedanjostjo ter deloma priznava nagodbo z Ogersko, o kateri pa Starčevićanci nočejo nič vedeti. Nagodba z Ogersko pa je sedanjosti večini na hrvatskem saboru kakor tudi vladi alfa in omega vsega ustavnega života ter se sploh niti ne misli v tem pogledu na kako spremembo. Madjari vrh tega gledajo, da to po narodnej stranki zastopano nagodbo še bolj okrnijo na škodo hrvatskega naroda, saj se temu od večine hrvatskega sabora nikdar ne ugovarja. Neodvisna stranka prav slabo računa, če misli, da bi se mogla sedanja nagodba popraviti na korist Hrvatski, saj se niti čista vzdržati ne more, kakor bi morala biti, a na kakšno popboljšanje še misliti ni pri današnjih okoliščinah, ko imajo Madjari vso moč v svojih rokah.

Neodvisnej stranki v tem slučaju ne kaže nič drugega, nego se poprijeti načel stranke prava ter z združenimi močmi delati, da se oslabi moč Madjarov, kajti le na tak način se bo dalo kaj doseči. Ker se pa privrženci neodvisne stranke vendar le nočejo popolnoma okleniti Starčevića, češ, da so njegovi nazori neizvedljivi, ne veruje stari vodja v

pravo slovo, ker dvoji, da bi hotela sedanja neodvisna stranka zatajiti svoja dosedanja načela ter ž njim skupno delovati za njegove nazore.

Da se pokaže sloga v opoziciji, proslavil se je tudi god škofa Strossmayerja prav slovesno od obeh strank. Posebno pa je bilo na banketu zastopano neodvisno mestjanstvo, ki že od zdavnaj spoštuje škofa kot pravega dobrotnika mesta Zagreba. Saj ima jugoslovanski mečen še posebej za Zagreb velike zasluge, katerih ne morejo tajiti tudi njegovi protivniki. S tem so pokazali mestjani zagrebski ene in druge stranke, da so udani pa tudi hvaležni svojemu dobrotniku. A da se goji neprenehoma ljubezen in privrženost do velikega domoljuba, sklenjeno je na tem banketu, da se bode ta dan vsako leto svečano proslavil.

Vladni časopisi pri teh zgodah niso imeli dovolj pogrđnih besed, da očrnuje naši opoziciji. Vse, kar ste poprej neugodnega imeli stranki med seboj, oponesle so jima zdaj „Narodne Novine“. Ne mine dan, da ta časopis ne bi grđil privrženca opozicije. Najbolj pa te vladne ljudi boli to, da je stranka prava in po njej zaslepljena mladež sprevidela ter popolnoma spremenila svoje dosedanje ponašanje nasproti velikemu dobrotniku Strossmayerju, ki je seveda vladni stranki vedno hud trn v oku, če tudi javno nikjer več ne sodeluje. Zahvalnost je lepa čednost, ki se je pa ravno pri mnogih sedaj prav uglednih možeh vladne stranke nasproti škofu Strossmayerju pokazala prav nestalna. Vsakdo vé, kaj je bil Strossmayer današnjemu predsedniku hrvatskega sabora in sedanjemu predstojniku za bogoslovje in nauk ter mnogim drugim uglednim možem, ki pa v sedanjem svojem položaju o svojem dobrotniku rajše zlo, nego dobro govoré. Škof Strossmayer goji pa tudi velike ideale. Njegovo geslo: „vse za vero in dom“ pomeni mnogo več, nego je sedanjim mogotcem na Hrvatskem in Ogerskem po

LISTEK

Iz vojaških spominov.

II.

Spoznal me je . . .

Aleks bil je starega plemiča jedinec, Simen pa mal pastirček. Aleks zamogel je skozi okno svoje sobe mali dom blizu cerkvenega zvonika videti, kjer je Simen stanoval; slednji pa zamogel je, če je stopil pred vežne duri, samo vrh grajskega stolpa videti, kjer je bila grajska ura; kajti grmovje in drevje zakrivalo je grad, ki je stal na holmu, a nižje v jarku pa vas.

Simnu bilo je na prvem poskusu svojo radovednost utešiti ter se sprehajati po grajskih tléh dovolj in z nekakim plašnim spoštovanjem ogibal se je oskrbnika, čegar robat glas in trdo roko si je od prvega obiska neizbrisno v spomin vtisnil, še bolj bal se je tolpe grajskih lovskih psov, ki so že za prvega znanstva ljubili boste njegova bedra.

Aleksa pa je s čarno močjo vabilo iz grajskih zidov in ni si mogel kaj, da bi ne napravil vedno daljših isletov v neznano mu še grajsko okolico. In našel je i izven grajskega vrta in parka mnogo zanimivega in lepega, občudovanja vrednega. Rasle so želi in cvetlice tako bujno in zmešano po sečeh,

gajih in logih, livadah in dolinah; videl je tu čisto nove cvetke in po grmovju raznobojne jagode, ter je kmalu prišel do prepričanja, da i vaška deca marsikaj zna, o čemur njega domači učitelj niti pojma nima.

Svinjko bítí, tiče oponašati, za verigami plezati, in kakor se sploh zovejo umetnosti priproste mladeži, so bolj zanimale podjetno plemiško glavico, nego puste, dragocene, a mrtve igrače, s katerimi so ga obsipali sorodniki.

Zatorej pa tudi vedno češče potoval je skozi mala parkna vrata na parobek gozdíča, kjer se je vaška paša stezala, kjer so skakale vaške ovce, katerih poglavar je bil mali pastirček Simen, ki je v očeh Aleksa marsikaj umetnostij razumel. Znal je napravljati zanjke za kose, brinovke in drozge, znal spletati lične vrbje košarice, znal po rokah hoditi, kot verigica plezati, ter se vratolomno prekucavati, znal za vsako ptičje gnezdo, a kar ga je v očeh plemiča najbolj imenitnega in slavnega stvarjalo, bilo je to, da je znal iz vrbovja rezlati piščali, ki so piskale na tri glase.

Te in druge jednake umetnosti bile so torej nepremagljiv magnet za mladega grajskega sina, da se je zbog karanja svojega učitelja in drugih, ki so mu prepovedovali, se pečati s kmetijskimi butelji, ker to ni bajé za plemiča dostojno, vedno na romsaje podajal na vaški pašnik.

„E, zakaj pa ne znate Vi, gospod učitelj, piščali napravljati, kakor Simen? — zakaj zanjke za brinovke ne? — zakaj ne znate plezati in po rokah hoditi? — Če znate i Vi to in drugega več, potem pa ostanem pri Vas . . .“ ugovarjal je Aleks.

Seveda ni znal gospod doktor na take tehtne razloge svojega nadopolnega gojenca ničesar reči, molčal je torej in zatisnil okó, če je plavokrvec potoval k ovčjemu učitelju-pastirčku.

In Simen je bil ponosen na svojega visokorodnega prijatelja; napravil mu je celo piščali, ki so na štiri glase piskale, — zanjke, katere je Aleks sam mej gredicami v parku, kjer so duhteče, debele jagode cvele, nastavljal, in enkrat celo mu je napravil tak fišfaj, da je visoko nad najvišja drevesa leseno piščo nesel.

Če je le lepo vreme bilo in ni bil učitelj preveč strog, pohitel je plemič na gozdni parobek in čisto sedel celo dopoldne pri Simnu, kateri je bil neumoren, željam svojega tovariša ustreči.

Kar neko poletje ni bilo več tovariša na počitnice, in pastirček je zvedel, da so ga daleč nekam v vojaško šolo poslali.

Leta so prešla. Bila je mrzla, huda zima ter obilo snega, in zopet gorka, ljuba spomlad z zelenjem in cveticami, — ko je Simen svojo pastirsko palico v rót postavil in hlapec postal. V teku malo let pospel se je do velikega hlapca ter svest si svojega dostojanstva ob nedeljah in praznikih si stisnil vir-

volji. Gajiti ljubezen do Boga in do domovine je dandanes po mnenju večine odločujočih krogov nepotrebno, dosta je, če se narodi ogrevajo za to, kar oni v svojih saborih sklepajo, saj je to vse liberalno in liberalizem ima izlečiti narode. In ravno zavoljo tega, ker se tudi pri nas nesrečni liberalizem povsodi širi, pogrešamo pri zedinjeni opoziciji onega verskega duha, ki je neobhodno potreben, da preporodi našo inteligencijo, sedaj skozi in skozi navdahnjeno s škodljivim verskim indiferentizmom. Nobeden govornik ni na omenjenih banketih niti z besedico omenil naših verskih zadev in vendar je versko vprašanje pri nas od velike znamenitosti. Oportunizem, ki nas vodi v tem pogledu nasproti drugovercem, je popolnoma škodljiv. Hrvati so bili od nekdanj veran katoliški narod, pa tudi še sedaj, le premlačni so.

Polovičarstvo v današnjih dneh ni na svojem mestu v nobenem pogledu, a gotovo najmanj v verskem. Če se hočejo Hrvati skazati svojemu velikemu škofu zares hvaležni, naj se poprimejo njegovega gesla ter se ga tudi držé v celoti. Prava ljubezen do domovine mora biti osnovana na verskeji podlagi, potem bode med nami tudi več značajnosti in poštenja, a izrodov bode le na ta način manjše med nami, nego jih je bilo do sedaj.

Politici pregled.

V Ljubljani, 28. marca.

Odstop grofa Taaffeja. Nekateri nemški listi so zopet prinesli novico, da grof Taaffe kmalu odstopi. Sedaj bi njegovemu odstopu ne bila povod bolezen, temveč čisto politične stvari. Vpliv grofa Taaffeja na vse vladne posle je vedno manjši. Rad bi bil preprečil, da bi ne bila v predsedstvo zbornice poslancev voljena Chlumecky in pa Madejski, pa ni mogel. Posebno se levičarji vesele, da so se Poljaki približali levičarjem. To je vsakako nekako poročstvo, da za grofom Taaffejem pride liberalno ministerstvo. Nam se zdi, da so vse to le želje nekaterih levičarjev. Da bi grof Taaffe bil nezadovoljen z novim državnozbornim predsestvom, ne verjamemo. Vladni listi so posebno naglašali zadovoljnost s sedanjim predsestvom, ker se je v njem pokazalo nova koalicijska večina, ko so v predsedstvo voljeni zastopniki vseh treh velikih strank. Približanja Poljakov se pa levičarjem še pač ni treba veseliti, ker ravno pred volitvijo državnozbornega predsestva so se v poljskem klubu konservativci tako postavili na noge, kakor še malo kdaj poprej.

Razmere v poljskem klubu. Poljski konservativci se še nikakor niso sprijaznili z izvolitvijo Madejskega drugim podpredsednikom zbornice poslancev. Liberalci so bili nekako vtihotapili zmago s svojo kandidaturo. V resnici je večina poljskega kluba za Abrahamowicza. Pri dotični seji, o kateri baje vsi člani še obveščeni niso bili, je pa manj-kalo več članov, ki bi bili gotovo glasovali za Abrahamowicza. Že po volitvi je bil o tej stvari

žinko mej zoba ter mogočno koračil po vasi sémtertja. Dekliči videli so ga radi, a najrajši gospodarjeva hči, ker je bil Šimen priden, pošten, delaven človek, in tako postrežljiv.

Kar pride neki dan županijski sél ter podá Šimnu poziv za novačenje. Kmalu na to vriskal je trop novincev iz mesta proti vasi. Šimen bil je mej potrjenimi. Bil je lep dečko, lice kot maleko in kri, oči bistre in prijazne, ter leporasel kot smreka.

Ko se je prvič videl v vojaški obleki, pride mu nehoté na misel: Kje je zdaj Aleks? Izvestno je zdaj častnik? Kdo vé, bi me zdaj še poznal, ali ne? . . . Ali ni imel veliko časa v tako razmišljanje, vežbanje se je začelo in uboga slovenska butica učiti se je morala groznih nemških povelj, obračati se na „links“ in „rechts“ ter koračiti na „mars“.

Krasnega spomladanskega dne je bilo, ko je bil s tovariši na straži. Solnce je tako prijazno sijalo, ptički so péli, a Šimen je spuščal goste oblake dima iz pipe v zrak ter naslonjen ob leseno ograjo tja v daljo, kjer za vrhi in griči domača vas leži.

V stražnici se oglasi zvonec, straža nastopi, pričakujoč častnika, ki je prišel nadzirat. Nepremično stal je Šimen, a glas častnika zdí se mu znan. Pogled nehoté uide „links“ na blede častnikovo lice in oči njegove se vjameti z očesi, znani mu iz vaškega pašnika.

I očesa častnika, oborožena z očali, zró zdaj prostaka, — v nekak čuden posmeh stisnute se fine

buren razgovor v klubu in se celo govori, da je mogoče, da v jeseni Madejskise odloži podpredsedništvo, da se napravi staro jedinstvo v klubu.

Novo državnozbornsko predsestvo. Nekateri konservativni vladni prijazni listi bi radi svet prepričali, da izvolitev Chlumeckega ni noben uspeh levice. Tukaj ni šlo za kako glasovanje večjega političnega pomena. Mi se s takimi trditvami ne strinjamo. Predsednik zbornice poslancev ima velik vpliv na parlamentarne razprave. Chlumecky je tudi preveč strankar, da bi mogli misliti, da ne bode uporabil svoje oblasti v korist nemški liberalni stranki. Obžalovati moramo, če so se dali nekateri konservativci preslepiti pri volitvi s tem, da ne gre za nobeno politično glasovanje. Že glasovi levičarskih listov morajo slednjega prepričati, da je ta volitev bila eminentno političnega pomena.

Praški mestni svét in Mladočehi. Praški mestni svét se je obrnil na mladočeški klub, da bi na Dunaju porabil svoj vpliv, da bi se na Češkem bolj spoštovala narodna enakopravnost. Našel je celo vrsto slučajev, kako razni uradi prezirajo češčino in dajo prednost nemščini. Mladočeški klub je dobil s tem mnogo gradiva, na katero bi se lahko opiral pri svojem delovanju. Mladočeških poslancev pa ta stvar ni nikakor posebno razveselila. Njih dolžnost bi bila, da store v tej stvari kak uspešen korak. Gospodje so pa kmalu spoznali, da s svojo osamljenostjo nič ne opravijo. Levičarji bi jim v tej stvari gotovo ne pomagali, od drugih klubov so se pa zadnji čas še posebno oddalili. Kaj jim je bilo storiti? Odgovorili so praškemu mestnemu svétu, da so njegove želje vzeli na znanje in bodo že storili, kar bodo mogli. Po njih mnenju pa to drugače ni mogoče, da se kateri drugi češki zastopniki lotijo te stvari, zato je priporočajo, da se mestni svét obrne do kluba veleposestnikov in do moravskih Čehov. Po našem mnenju je pač dolžnost mladočeškega kluba, da se sporazume z drugimi klubi, ne pa mestnega sveta v Pragi. Po shodih volilcev so se Mladočehi radi bahali, da jim bode lahko dobiti zaveznikov, sedaj je pa čas, da se jih poiščejo. Odgovor mladočeškega kluba je pa jasen dokaz, da so Mladočehi popolnoma brez vsega vpliva na Dunaju, da se za njih besedo nikdo ne zmeni, da pa sami dobro spoznajo to svojo onemoglost, samo proti volilcem je še nečejo priznati, ker se bojé za mandate svoje.

Mladočeška taktika. Položaj Mladočehov na Dunaju v tem zasedanju še ni bil tako neugoden, samo da si ga izkoristiti niso znali. Nekaterikrat je zares bila odločitev v njih rokah. Kako so pa porabljali to svojo moč? Tako, da so pomagali levičarjem do večje veljave. Po znanem govoru kneza Schwarzenberga je bil položaj levice jako kritičen. Grof Kuenburg je odstopil. Vse je kazalo, da je levica obigrala svojo vlogo. Kmalu je pa levica dobila dobre zaveznike. Pri glasovanju o dispozicijskem zakladu so že Mladočehi glasovali z levico. Posledica tega glasovanja je bila, da je vlada si zopet

ustnice, in hipno spoznal je Šimen častnika. „Aleks je, mali grajski sin!“ šepne, a že se je oddaljil mladostni prijatelj.

„Spoznal me je!“ — često je potem Šimen sam sebi govoril, ko je s koščkom suknja in kredo gumbe drgnil, da so se svetili kot zlato in se solnčni žarki vjemali v nje. „Spoznal me je. Kak lep, imeniten častnik postal je iz malega Aleksa!“ — čudil se je nekdanji pastirček, ko je ponižno salutiral svojemu nekdanjemu tovarišu, ki ga pa nikdar ni spoznal vrednim, le besedico neslužbeno ž njim izpregovoriti.

Odsluživši cesarja, vrnil se je Šimen v domačo vas, kjer mu je nekdanji gospodar dal jedinko za ženo, ki ga je že nekdanj rada videla in zaradi tega tudi tri leta zvesto izvoljenega čakala. Zdaj je pastirček srečen, premožen kmet, oče štirih čvrstih dečkov.

In Aleks? — Grad bil je zadolžen, a razsipno življenje mladega častnika spravilo ga je na boben. Neprostovoljno vojaški stan zapustivši, prejadral je veliko lužo. V novem svetu morda zdaj nastavlja zanke brinovkam, kosom in drozgom, če so i tam doma; morda se prekucava na konjih, ali hodi po rokah, ali pa mu je morda bil zlati bog prijazen, ter se vrne nekoč kot milijonar zlatih kron, kdo vé?!

Potem bo morda zopet svojega mladostnega prijatelja hotel poznati, ali pa tudi ne, saj plemič ostane plemič, a kmet vedno le kmet.

jela iskati podpore levičarjev. Začela so se pogajanja ob osnovi nove večine, ki sicer niso bila uspešna, ali vlada se je izrekla za program, v katerem so izražene glavne želje levičarjev. Od tega programa sedaj vlada ne more lahko odstopiti. Levica je sedaj najvplivnejša stranka v državnem sboru in to vsled mladočeške podpore. Mladočehi pa si s svojo taktiko niso znali od levice zase ničesa pridobiti za njih podporo. Sedaj je jasno, da mladočeška taktika ni prava, ker krepi le največje sovražnike slovanstva, za češki narod pa ne prinaša nobene koristi.

Skandal pri italijanskih bankah. Vse kaže, da škandala pri italijanskih bankah ne bode še kmalu konec. Kakor se v Franciji govori o 104 podkupljenih poslancih v panamski aferi, ravno tako v Italiji govoré o 72. Razložek je le ta, da na Francoskem imajo dotični seznam v rokah vladni nasprotniki, v Italiji pa bajé ministerski predsednik sam. Italijanska vlada pa zna ta seznam dobro izkoristiti. Vseh onih 72 poslancev mora glasovati sedaj za-njo. Ko bi se kateri predrznil proti njej, pa bi takoj njegove sleparije se odkrile. Sedaj se posebno govori, da je bivši minister Nicoterra precej zamotan v te stvari. Našlo se je celo neko pismo, v katerem prosi Tonlongo, da naj se tudi nanj spominja, ko že druge podpira z denarjem, kajti on tudi ni mrtev mož. Nicoterra se sedaj opira po listih, ali naravnost vendar ne tají, da bi ničesa ne bil dobil, le povrnil je menda s pomočjo svojega prijatelja. Kakor Rouvier na Francoskem, tako tudi Nicoterra ni dobival denarja za-se, temveč za politične namene, zlasti za dispozicijski zaklad.

Rusija in Bolgarija. „Moskovskija Vedomosti“ so nakrat prišle z novico, da je Jakobson neki bivši ruski odvetnik Levitez, ki je že v Rusiji bil obsojen zaradi ponarejenj dokumentov. Iz ječe je bežal v Bolgarijo, kjer je zaradi dobrega znanja ruščine stopil v zvezo s tamošnjimi Rusi in celó z ruskimi konzuli. Ruska vlada ima celó pravico, zahtevati, da jej Bolgari izročí Jakobsona. Mi mislimo, da ni treba praviti, da je vse, kar ta list piše, iz trte izvito. Kdo je Jakobson, natančno ne vemo, ker Rusija se je za svoje namene na Balkanu posluževala raznih ne vselej najbolj poštenih ljudi. To je pa gotovo, da je bil dalje časa pri ruskem poslanstvu v Bukareštu in ga je posebno čislal poslanik Hitrovo. Ko bi res Rusi imeli pravico, zahtevati njegovo izročitev, bi jo že davno zahtevali in ne bili bi čakali moskovskega lista, da jih na to pravico opomni. Seveda Rusom Jakobson ni ljuba oseba, ker ne morejo sveta prepričati o nepristnosti dokumentov, katere je on priobčil.

Glasba.

Koncert „Stabat Mater“.

Vršil se je ta koncert 24. in 27. marca prav sijajno. To je tudi verjetno; kdor se učí, ta zná, in učenja je bilo dovolj. Ustrajnosti in ljubezni do stvari težko najdemo pri katerem možu v toliki meri, kakor pri dirigentu „Glasbene Matice“, g. Mateju Hubadu. Ko bi sedaj živel dr. Gross, imel bi veliko veselje nad svojim detetom, ker njegova je ideja, da se je zbor „Glasbene Matice“ preustroji, postavil na trdnjša tla in si stavil nalogo, da hoče gojiti višjo glasbo. Za to pa treba celega moža, ki ima vednosti in voljo. Oboje ima gosp. Hubad v obilni meri. Slovenci smo mu tedaj dolžni veliko hvalo, dolžni smo pa tudi, takega moža na vsak način obdržati doma.

Krasen venec, ki ga je g. Hubad prejel prvi večer, bodi tedaj znak hvaležnosti in priznanja za njegovo požrtvovalnost.

Priloge za koncert so bile tako utrudljive, da je marsikateri opešal; a pristni značaji so ostali stanoviti do konca. Prejeli so seveda najlepši vzgled od odličnih mož, ki se niso naveličali truda in časa; najlepša izpodbuda pa je bil g. dirigent sam, ki je, vtopljen v krasoto umotvora, sodelavcem odpiral vedno nove juvele, nove lepote Dvořakovega dela in ohranil njihovo zanimanje prav do konca. Slava torej g. Hubadu in iskrena zahvala od hvaležnega občinstva!

Najbolj so dopadali zbori, bili so pa tudi enotno in izvrstno izvežbani. Med zbori zavzema gotovo prvo mesto sklepni zbor z „Amen“, ta je elektrizoval vse navzoče.

„Paradisi gloria“ je bila tako izvrstno označena, da takega vtisa ne pomnimo z lepa. Tretji

zbor je bolj popularen, nekoliko naroden v melodiji, zatorej se je prav prilagal občinstvu. Peti zbor je posebno ljub in mehak. Šesti je pokazal moški zbor v vsi krasoti; občudovali smo diskretnost tenorov in basov, vsi glasovi so bili lepo oglašeni. Sedmi mi je pri skušnji bolj dopadel, nego sedaj.

Soli so bolj kočljiva stvar, zlasti v oratorijih in enakih skladbah. Treba je popolne muzikalne izobraženosti, in če kdo, kaže jo g. Razingar. On poje dovršeno, zavestno; njegova intonacija je čista; zlasti smo občudovali njegovo spretnost v dramatičnem spevu „in planetu desidero“. Zdi se, kakor da se je g. Razingar pomladil; in ker je bil pri dobrem glasu, prodrl je popolnoma na vseh linijah. — Veliko pozornost je obudila tudi gospd. Vrhunčeva s svojim alt-solo. Čista intonacija, krasni jekleni glasovi v nižavi, mehkoča v srednjih legah, lepi „legato“, vse to opozarja na mladi talent. — Gospd. Daneševa je imela jako težavno nalogo, vedno v visokih legah, „a“, „b“, „h“. Vse je izvajala spretno in točno. Šemtertja je bila intonacija malo previsoka, n. pr. št. II. „Quis est homo“.

Gosp. M. Fedzykowski intonuje previsoko, njegov sprev se ni glasil čisto. Sicer ima močan, polen glas. — Vojaška godba je pošteno storila svojo dolžnost.

Obiskovan je bil prvi koncert slabeje, nego drugi. 24. marca je nastopila dvorna igralka v gledališču, in takoj je občinstvo razdeljeno. Navzoči so bili: dvorni svetnik baron Hein, podmaršal pl. Schylhavsky, župan Grasselli in drugi. Pri drugem koncertu pa je duhovščina z bogoslovci zasedla gotovo 150 sedežev. Koncert so počastili mil. g. stolni prošt dr. L. Klofutar, mil. g. generalni vikar pl. dr. Pauker, prelat dr. Kulavie, kanonik L. Jeran in drugi. P. H.

Cerkveni letopis.

Zmagoslavje križa na Dunaju.

(Konec.)

Ljudstva, ki je prišlo gledat in proslavit slovesni sprevod, bilo je v vsaki ulici kar vse polno. Blo je zares lepo in izpodbudljivo, kako se v vzornem redu nepretrgane vrste zastopnikov vsake starostij obeh spolov in vseh stanov šli za križem zbrani krog banderov in zastav, kateri se mogočno vibrirali v vetru, kakor bi hoteli reči: V križu je zmaga!

Posnemanja vredno je, ker so otroci in dekleta, mladeniči in moške, delavei in uradniki, častniki in profesorji — preprosti narod in olikani svet — vsi kakor en mož dostojno javno počastili križ na ulicah prestolnega mesta.

V cerkev se vrnivši so postavili križ na določeno mesto. Nebroj lučie je migljalo krog njega. Zastave in praporji so ga obkrožili — in prelat je slovesno blagoslovil sv. razpelo.

Nato stopi na leco P. Freund — vodja sv. misijona. Z gorečo besedo slavi slavo sv. križa — ter navduši poslušalce tako, da je slovesnost dosegla zares vrhunec — verske navdušenosti in srčnega veselja. — Kakor so iskali Peter, Andrej, Konstantin, Helena in Rudolf Habsburški, preslavni oče naše cesarske rodovine, in našli slavo le v križu, tako jo moramo tudi mi le v križu iskati. „Križ“, tako nekako je nadaljeval, „je bil tudi v slavo Dunaju. Najkrasnejša in najveličastnejša stavba je brez dvoma cerkev sv. Štefana. Z njenega v nebo strlečega zvornika blesti daleč na okolu pozlačen križ. Prvo, kar zapazi potnik, bližajoč se mestu, je sv. križ. Jasno mu kaže, da se bliža krščanskemu mestu, ki je v zavetju pod znamenjem sv. križa. Križ gleda po prostranem mestu — v palače bogatašev — v zaduhle sobice ubožčkov — gleda po cestah in ulicah — gleda tudi v državno zbornico. Bogatina svari, da ni razkošje in uživanje pot, ki vede v nebesa, da bogastvo sicer ni greh, toda kliče nanj gorje s sv. pismom, če zatira reveže. Križ tolaži reveža in ga opominja, naj zaupa v Onega, ki je živel ubožec — in umrl ubog na križu. Tolaži umirajočega, ki poljublja sv. razpelo, tolaži zapuščenega, ki točijo ob grobu bridke solze.

Križ opominja zastopnike narodov, da je le v nauku Kristusovem resnica, pravica in ljubezen — in to troje je podlaga časnih in večnih sreč.

Poleg križa je dvoglavi avstrijski orel, ki objema s perutami sv. znamenje. Križ in orel — zaročka Avstrije s katoliško cerkvijo! Katoličanstvo je rodilo Avstrijo, gojilo in krepilo. Katoliška navdušenost je zmagovala silne Turke — in prav ona

rešila prestolno mesto. Lahko trdim: Slava Avstrije je bil križ! In ali ni to še sedaj? Skoro bi dvomili o tem. Toda to trenutje je preslovesno, naše sree vzvišenih čutov prepolno, da bi se spominjali dogodkov, ki bi polnili z žalostjo našo dušo. Kdo še ni stal pred cerkvijo sv. Štefana in zrl kvišku na zvonik? In glej: Megle so zakrivale zlati križ. Toda solnce se je zmagovalno borilo z oblaki, raztopilo temo in zopet je bliščal križ v vsi lepoti in veličastvu. Upajmo torej boljših časov! Nikakor ne moremo verjeti, da bi prišla doba, v kateri bi Dunaju in Avstriji ne vladal križ! Avstrija brez katoličanstva — je nesmisel!“

Nato so ponovili krstno obljubo. Pretresujoče je bilo trenutje, ko so tisoči in tisoči prisegali zvestobo sv. križu. In ko je govornik vprašal: „Ali verujete v Boga Očeta, v Boga Sina križanega?“ — tedaj se je razlegel veličastno-slovesen odmev neštevilne množice po mogočni cerkvi: „Verujemo!“

Nato je bil blagoslov s sv. Bešnjim Telesom. Toda cerkev se ni izpraznila še pozno v noč ne. Ljudstvo se ni moglo ločiti od križa, v katerem je zopet dobilo svojo slavo in moč.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. marca.

(Prevzvišeni gospod knezoškof Jakob) povrnili so se včeraj z brzovlakom domu od škofovskih posvetovanj z Dunaja.

(Zagrebski nadškof.) Iz Budimpešte ima telegram včerajšnja „Sonn- und Montagszeitung“: Kakor se govori, bode skoraj imenovan za nadškofa v Zagrebu sarajevski nadškof Stadler.

(Enketa za gluhomemico) pričela se je danes od 9. do 1. ure v deželnem dvorcu in nadaljevala se ob 3. uri popoldne; ogledali so si tudi stavbišče pri sv. Krištofu. Prišli so od deželne vlade gg.: dvorni svetnik Hein, dr. Kessbacher, Merk, markiz Gozani in Šuman; strokovnjaki: Zeyringer, vodja gluhomemice v Gradcu; Helletzgruber, vodja zavoda za slepe v Lincu, Rudež, gluhomemih učitelj v Gorici; učitelj Spintre iz Kočevja; od deželnega odbora: Detela, Papež, Murnik, Vošnjak, Schaffer; iz deželnega zbora: poročevalec Klun; iz mestnega zastopa: dr. Staré; deželni inženir Hrasaky.

(Spominska plošča Valentinu Vodniku.) Poročali smo že, da se bo letošnje poletje vršila na Koprivniku lepa slovesnost na čast spominu Val. Vodnika; vzdala se bo namreč spominska plošča. Kakor smo zvedeli, vršila se bo ta slovesnost začetkom meseca avgusta. Po pripravah soditi kaže se, da bode slovesnost prav veličastna. — Nabranih je dobrovoljnih darov v ta namen 101 gld. Ako je kdo še voljan kaj darovati, pošlje naj svoj dar ali g. J. Berlicu, župniku v Boh. Belu, ali g. Iv. Čekalu, kapelanu v Boh. Bistrici.

(Vipavski hudourniki.) V dež. odboru je ravno kar dovršen načrt za zgradbo vipavskih hudournikov. Stroški proračunjeni so na 351.161 gld. 51 kr. Izmed teh stroškov pride na Vipavo 174.064 gld., na Močilnik 51.844 gld., na Pasji rep 14.860 gld., na Belo 60.464 gld., na Gačko 2.415 gld., na Hubel 6155 gld., na Zavatnik 3879 gld. in drugi stroški na pritlikline.

(Patrocinij.) Due 25. t. m. obhajali so v ljubljanski frančiškanski cerkvi Oznanjenja Matere Božje slovesen patrocinij. Ob obilni asistenciji je daroval pontifikalno sveto mašo mil. gospod prošt dr. L. Klofutar.

(Osobne vesti.) S prvim dnem julija bodo nastopni gospodje profesorji prestavljeni v osmi činovni razred: Avgustin Wester in Julij Wallner na veliki gimnaziji v Ljubljani, Martin Karlin na mali gimnaziji v Ljubljani, Klemen Proft in Fr. Levec na veliki realki v Ljubljani in Jos. Obergföll na mali gimnaziji v Kočevju.

(Volitev v lekarniški zadrugi.) Due 23. t. m. so volili kranjski lekarniki v pričo c. kr. vladnega svetnika in deželnega zdravstvenega poročevalca g. dr. F. Keesbacherja svoji zadrugi predstojništvo. Za I. predstojnika je bil izvoljen g. Jos. Svoboda, za soproedstojnika g. Ub. pl. Trnkóczy in za blagajnika g. G. Piccoli. Vsi izvoljenci stanujejo v Ljubljani.

(Ogenj v gojzdu.) Pretekli četrtek je ob 1 uri popoldne začelo goreti v gozdu „pri pruhih“ pri Dolu. Suha stelja je pogorela za kratek čas na prostoru blizu 10 oralov obsežnem. Škode je nekako 100 gld., ker se k sreči ogenj ni prijel dreves; kmalu so pogasili.

Kako se je zažgalo, se ne vé. — Zadnji petek ob 3. uri je jelo goreti blizu Kroke gojzd „Na vretenu“ Marije Tavčar. Devet oralov gojzda je popolnoma vničenih. Iz Kroke in Kamne Gorice so prihiteli gasiti in k sreči so ustavili ogenj. Če bi se bila vžgala bližnja Jelovica, bi bilo nesreče nepopisljivo. Zažgal je 13 letni slaboumni Jan. Eržen iz Kroke.

(Velikodušen dar.) Čast. g. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, poslal je „Glasbeni Matici“ povodom zadnjega „Stabat Mater“-koncerta 100 gld. in pismo s temi besedami: „Glasbeni Matici“, ki v lepi slogi in harmoniji tako marljivo goji pravo umetnost, darujem ob priliki koncerta „Stabat Mater“ priloženih 100 gld. v društvene namene.

(„Beli križ“.) V ponedeljek, dne 27. t. m., je bil blagorodni deželni glavar gosp. Oton Detela jednoglasno izvoljen za predsednika ljubljanskega oddelka avstrijskega „belega križa“.

(Ogenj.) Včeraj popoldne je začelo goreti Zavrhom pod Šmarno goro; prizadeta sta dva gospodarja. Jednemu so zgorela vsa poslopja, drugemu pa je hiša ostala in le gospodarsko poslopje mu je zgorelo.

(Prošnja za pogorelece v Starem trgu pri Ložu.) Kakor sem včeraj sporočil, je v vasi Vrh, od 19 hišnih številk njih 7 popolnoma pogorelo z vsemi gospodarskimi poslopji, osma hiša je pa silno poškodovana s klevom vred, kateri poslopji so morali razkriti, da se požar ni širil. Zgorelo je enim vse, samo to, kar so na sebi imeli, so rešili; zgorel jim je živež, uničeno je seme, seno — vozovi, vse! Ogenj se je zaradi burje hitro širil, ljudje so šli ravno od božje službe, in prišli so blizu doma vže ko je začelo goreti — pomagati si niso mogli, ker je vode manjkalo. Pritisnili so pa ognjegase iz Starega trga, potlej tudi iz Loža, ljudje iz bližnjih vasij z vozi, da so vodo vozili, in mnogo žensk in tudi moških, kateri so na silo delali, da so ogenj zadušili. Bogu se je pa tudi zahvaliti, da je sapa vlekla proti jugozahodu, sicer bi bila vsa vas zgorela, in tudi vas Podgora. — V imenu nesrečnih se obračam do znano-usmiljenih slovenskih src in prosim: usmilita se revežev! S hvaležnostjo se sprejme vse, karkoli kdo da: denar, obleke, različno seme itd. — Prosim pa tudi druge časnike, da bi te prošnje v svojih listih omenili. Hvala vže naprej vsem dobrotnikom. — Ant. Ponikvar, župnik.

(S Koroškega.) Po koroških mestih se vrše ta in prihodnji mesec občinske volitve. Volilnega gibanja ni opaziti prav nikjer. Povsod so liberalci lepo „med seboj“, in le toliko pazijo, da se med nje ne vrine kak „nemirnež“, ki bi jim malo natančneje znal pogledati na (umazane) prste! — Leta 1897 ali 1898 nameravajo v Celovcu prirediti zopet deželno razstavo. Zadnja je bila l. 1885.

(Iz Kanala) se nam poroča: Neprijetno nas je iznenadila tužna vest iz Gorice, da je umrl naš rojak g. Anton Jakopič, vpokojen c. kr. glavni davkar, star 86 let. Zasluženi ranjki bil je odlikovan z zlatim križcem s krono. Služboval je v našem trgu, v obče priljubljen, kot c. kr. davkar. Vsaj mi nismo čuli nikakih pritožb o pokojnega silnem iztirjevanju davkov. Pač pa jih slišimo pogosto iz kmečkih ust o drugih bivših davkarskih činovnikih. Slišali smo tudi hvalo kanalskega gostilničarja, da plačuje davke proti koncu leta, dočim donaša kmetom odhodnik pozivov za četrtletno plačevanje davkov takoj po novem letu. Sreča, da upa naš kmet, sin katoliških poštenjakov, še vsaj v pravično večnost, kjer bo dobovala osodo posameznih pravica, ne pa denar in ugled imovitih. Pokojnemu večni mir! — Volitve v cestni odbor so se završile. Voljeni so: Anton Žbogar, župan banjski; Peter Bitežnik, župan batovski; Anton Gabričič, podžupan anhovski; Janez Brežigar, podžupan ročinjski; Št. Brezavšček, župan kalski; Jan. Makarovič, župan avški; Ant. Križnič, kotlar in mesar kanalski; Karol vitez Malnič, župan kanalski.

(† Ljudevit Vukotinič.) Iz Zagreba se nam piše: V ponedeljek je bil pokopan eden zadnjih naših ilircev, namreč Ljudevit Vukotinič, predsednik kluba narodne stranke. Rojen je bil ranjki l. 1810 v Zagrebu, kjer je dovršil tudi nižje in sreduje šole, potem pa prestopil na pravoslovno akademijo v Požunu, kjer je dovršil pravo. Ravno v tem času se je probudil hrvatski narod in Vukotinič se pridruži mladim probuditeljem narodnim, posebno Gaju ter je z njim složno deloval v smislu ilirizma. Zložil je mnogo pesmij, pa tudi z zna-

stvenimi članki je širil prosveto. Neumorno delaven popolnil je svoje znanje posebno v prirodoznanosti ter je bil eden prvih botanikov na slovanskem jugu. Poleg zvanice svoje službe kot sodnik in kasneje kot veliki župan bil je vedno velik prijatelj znanosti, zatorej je postal tudi pri osnovanju akademije njen pravi član. Mnogo zaslug si je stekel posebno za gospodarsko društvo, a pri poslednji izložbi v Zagrebu je bil predsednik izložbenemu odboru, ter je opravljal vse posle prav brhko in čisto, četudi je imel že 80 let. Kot strokovnjak v gospodarstvu, kot učenjak in preporoditelj hrvatskega naroda ima velikih zaslug, katere so se cenile ne samo na Hrvatskem, nego tudi na tujem, saj je bil član mnogih učenih društev pri sosednih narodih. A kaj porečemo o njegovem političnem delovanju? Od gorečega Ilira postal je na stare dni privrženec današnjega sistema. To je dosti rečeno, a soditi ga nečemo, saj je tudi že toliko drugih odličnih mož obrnilo svoj plašč po vetru. Značajno to ni. Vladni listi so ga proslavljali seveda tudi kot velikega politika, kar pa gotovo ni bil. Pogreb je bil sijajen, kajti ves službeni svet je prisostvoval, a na čelu je tudi sam ban spremljal pokojnika do groba. Položili so pa krsto v rako, kjer počivajo že tudi ostali Ilirci.

(Razglas.) C. in kr. avstro-ogerski konzulat za Srbijo v Belemgradu naznanil je tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je tamošnji trgovec z železom, Novak L. Tufegdžić, dne 23. t. m. napovedal konkurz.

Telegrami.

Dunaj, 27. marca. Na gori Isel pri Inomostu se v oktobru v prisotnosti cesarjevi odkrije spomenik Andreja Hoferja.

Dunaj, 28. marca. Cesarski patent sklicuje češki in štajerski deželni zbor na 6. dan, tirolski na 12., dolenjeavstrijski, gorenjeavstrijski, kranjski, bukovinski, predarlski in goriški na 20. ter gališki na 24. dan aprila.

Dunaj, 28. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja sankcioniran finančni zakon in državni proračun za 1893. leto.

Dunaj, 28. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja zakon gledé zveznih tolarjev avstrijskega kova in dotično pogodbo z Nemčijo, kako stopi ta denar iz veljave; nadalje zakon gledé prememb pridobkarine in dohodarine; zakon o pristojbinah od loterijskih dobitkov; zakon, s katerim se odpravijo iz prometa deželni srebrni denarji po dva in četrt goldinarja.

Trst, 27. marca. Volilni seznam za volitev novega mestnega zastopa, ki bode dne 8. maja, so že razpoloženi na ogled. Obe italijanski stranki ste že odbrali odbora, ki postavita kandidate.

Bruselj, 28. marca. Iz Genta se poroča, da so v Mawbeku in Woesu bili pretepi mej kmeti in žandarji. Dva žandarja in več kmetov ranjenih.

Carigrad, 27. marca. Kraljica Natalija je včeraj obiskala sultana, sultan pa njo. Sultan jej je podaril veliki kordon Šefahatskega reda.

London, 28. marca. Spodnja zbornica je zavrgla Balfouruv grajalni predlog.

Umrli so:

26. marca. Matija Obreza, krojač, 21 let, Kravja dolina št. 11, Jetika.

27. marca. Lucija Prešl, kovačeva vdova, 83 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

V bolnišnici:

26. marca. Marija Brajar, gostija, 60 let, vitium cordis.

Tuji.

26. marca

Pri **Maliču:** Baderle, Weiss s soprogo, Bauer, Schälz, trgovec; Weiss, potovalec, z Dunaja. — Weiner, trgovec, iz Iglave. — Schwarz, trgovec, iz Berolina. — Cora, poštni komisar, iz Trsta. — Hanhart iz Kranja. — Bodek umetnik, iz Lvova. — Kosirnik, živinozdravnik, in Landau iz Ljubljane.

Pri **Stonu:** Stiglbauer, trgovec; Hauser, podobar; Schoch s soprogo in hčerjo; Noble, potovalec; Meyer, odvetočnikova vdova, z Dunaja. — Rasputnik, bogoslovec, z Dolenjskega. — Rohrer s soprogo in sinom iz Celovca. — Lessiak, Ogries in Schleher iz Poreč. — dr. Schmidinger iz Kamnika. — Fantl iz Prage. — Rudeš, učitelj gluhomih, iz Gorice. — Bolf in Briški iz Delnice.

Pri **avstrijskem caru:** Gabels s sinom z Dun. Novega Mesta. — Kolenz, potovalec, iz Čemšenika. — Jezire iz Sele.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiusu		
26	7 u. zjut.	740.7	0.0	m. vzh.	jasno
	2. u. pop.	740.9	4.6		
	9. u. zveč.	742.2	—0.2	sl. vzh.	0.00
Srednja temperatura 15°, za 4-3° pod normalom					

Dijaške ustanove.

(Dalje.)

42. Kazianer Barbara, dve ustanovi po 87 gld. 69½ kr., za uboge, v glasbi večje dijak, ki hoté sodelovati v šentjakovski cerkvi v Ljubljani na koru in so za to vsposobljeni. Velja za vse gimnazijske razrede, a samo v Ljubljani.

43. Kodela Anton v znesku 54 gld. 60 kr. izključno za učence iz sorodstva ustanovnikovega hiš. št. 19 in 20 v Dupljah, počenši v ljudski šoli nadalje.

44. Kokail Boštijan v znesku 47 gld. 50 kr. za sorodnike po imenu Kokail; neomejena na noben učni oddelek. Prezentacijsko pravo imata vzajemno župnika v Predosljah in Predvoru.

45. Korčič Blaž, dve ustanovi po 39 gld. 22 kr.; pravo do njih imajo najprej študujoči sorodniki, dalje dijaki iz občine Črna Vrh pri Vipavi. Veljati za vse gimn. razrede. Prezentacijsko pravo ima kurat v Črnem Vrhu.

46. Kos Anton, dve ustanovi po 62 gld. Isti ste ustanovljeni za pravne in dobro študujoče sorodnike ustanovnikov, pričenši s 4. razredom ljudske šole po vseh učnih oddelkih tako, da za prvimi sorodniki nastopijo oni v drugem kolenu. Ako bi pa ne bilo sorodnikov, imajo pravo do ustanov pravni in izborni študujoči mladeniči iz župnij: Idrija, Kranj, Radovljica, Šenčurje pri Kranju in na Vačah. Prezentacijsko pravo ima ljubljanski stolni kapitelj.

47. Kosmač Simon v znesku 80 gld., pričenši s 4. razredom ljudske šole. Pravo do ustanove imajo potomci ustanovnikovih bratov.

48. Krašković Janez v znesku 81 gld. 90 kr. najprej ustanovnikovih sorodniki, dalje ubogi učenci iz Žaleca na Štajerskem in iz Ljubljane, osobito iz šentpeterske fars. Velja za vse gimn. razrede.

49. Krön Andrej, tri ustanove po 88 gld. na leto, pričenši s 5. gimn. razredom do 8. šole in dalje v bogoslovju. Pravo do teh imajo dijaki iz ustanovnikovega sorodstva, in da bi teh ne bilo, študujoči sinovi ubozih meščanov iz Ljubljane, Kranja in Gor. Grada. Prezentacijsko pravo ima knezoškofski ordinarijat v Ljubljani.

50. Russ Valentin, dve ustanovi po 47 gld. 81 kr. za sorodnike, in ko bi teh ne bilo, za dijake iz Kamnika; druga ustanova je za dijake iz Mozirja in fars Ljubno, dalje za dijake iz Kamnika, od 1. do 6. gimnazijskega razreda. Prezentacijsko pravo do prve ustanove ima mestni župnik v Kamniku, do druge župnik v Mozirju in Ljubnem.

51. Lakner Lovrenc, dve ustanovi po 43 gld. 86 kr. za uboge dijake iz Ljubljane. (Dalje sledi.)

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine

tovarna za cerkvene ure s parno vršno 156 20—4

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviču itd.

Zahvala,

Blagorodna gospa Josipina Hočevar, dobrotnica na Krškem, je blagovolila za razširjenje šolskega poslopja v Dobrem polju darovati svoto 50 gld. Za ta prelepi dar se podpisani v imenu vseh župljanov priščno zahvaljuje.

Županstvo Videm, dne 25. marca 1893.

Franco Žnideršič,
župan.

Izprazniena bo pri farai cerkvi v **Soteski** letos o sv. Jurju

služba organista in cerkvnika

lahko se prevzame pouk na zasilni šoli, kar povikša plačo za 180 gld.

Kdor bi ž-lel to službo prevzeti, zvé potrebno u-tno ali pism-eno od farnega predstojništva v **Soteski** (Hof in Krain). 159 3—2

Palice

v največji izbiri po jako nizki ceni, potem lesne rezbarije in **košare** priporoča 158 10— 10

kočevska domača industrija

F. Stampfel

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (Tonnhalle),

Za potovanje v Rim

dobivajo se 177 1

vozní listi

po *znižanej ceni*

do 4. aprila v **Gorici** pri

G. Likarju, trgovcu,
Semeniške ulice 10.

Solnčnike

le **najboljše kakovosti**

priporoča
v **veliki izbiri in po**
nizkih cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov

v **Ljubljani,** 179 19—1

Mestni trg šte. 15.

Koverté s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Dunajska borza.

Dne 28. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 60 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 15 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 70 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	989 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	358 " 40 "
London, 10 funtov strl.	121 " 35 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 65 "
Cesarski cekini	5 " 75 "
Nemških mark 100	59 " 37½ "

Dne 27. marca.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 05 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 50 "
Zastavna pisma avstr. oar. zem. kred. banke 4%	98 " 60 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	201 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2940 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	127 " 50 "

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finanšnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.